

สานต่อจากเลขานุการ

เรียน ท่านสมาชิกส.ก.น.

ในวาระดิถีวันปีใหม่ ทางสมาคมฯ ไคร่ขออวยพรให้ท่านสมาชิกและครอบครัวมีความสุขสมหวัง คิดปรารถนาดีก็ขอให้สมประสงค์ เพื่อการพัฒนาตนเอง กิจการและสังคมในปีใหม่นี้ต่อไปในโอกาสนี้ทางสมาคมฯ ไคร่ขอสรุปกิจกรรมที่ผ่านมาและแนวโน้มกิจกรรมหลักของสมาคมในช่วงปีหน้าโดยสังเขป

ปีที่ผ่านมา ทางสมาคมฯ ยังมุ่งมั่นดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง เช่น การแข่งขันหุ่นยนต์ ส.ส.ท. (TPA Robot Contest Thailand Championship) งานประกวด Thailand Quality Awards, 5S Award, QCC Prize Award, Kano Quality Award ฯลฯ นอกจากนี้ทางสมาคมฯ ได้มีการขยายบริการให้กับสมาชิก โดยจัดกลุ่มสายงาน (Business unit) เป็นสายงานด้านภาษาและวัฒนธรรม (BU1) สายงานด้านเทคโนโลยีการจัดการ (BU2) สายงานด้านการบริการสอบเทียบ (BU3) และกิจการของสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น (TNI) อาทิ การให้บริการสอนภาษา ณ สถานประกอบการเป็นชุดโครงการ (ภาษาและวัฒนธรรม) การให้บริการฝึกอบรมแบบ multi-mode (อบรม ประเมิน เรียนหลายรูปแบบ) การให้บริการสอบเทียบในกิจการโรงพยาบาล การเปิดหลักสูตรใหม่ๆ ของสถาบันฯ ทั้งระดับปริญญาตรีและโท (ปัจจุบันรับนักศึกษาประมาณปีละ 1,000 คน) เพื่อรองรับความต้องการบุคลากรของอุตสาหกรรมซึ่งกำลังขาดแคลน ฯลฯ กอปรกับการฟื้นตัวของภาคอุตสาหกรรมและโครงการของรัฐ หลังภาวะน้ำท่วมปี 2555 ส่งผลให้กิจการมีการขยายการบริการในอัตราที่ดีพอสมควร

การปรับปรุงภายในสมาคมในปีที่ผ่านมา เริ่มจากการปรับโครงสร้างเงินเดือนรองรับนโยบายปรับเงินเดือนปริญญาตรีของรัฐบาล การจัดทำ MOU ร่วมกับกิจการในพม่าและกับสมาคมวิชาชีพหลักของไทย 4 แห่งในการเป็นเครือข่ายให้บริการ การลงทุนด้านระบบไอที เพื่อรองรับการให้บริการที่ทันสมัย ทันการณ์ และครบวงจรมากขึ้น ในเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมา ทางสมาคมฯ ได้ร่วมกับ JTECS จัดสัมมนาฉลอง 40 ปีของการจัดตั้ง JTECS ซึ่งเป็นหน่วยงาน counterpart ของสมาคมฯ ในญี่ปุ่น ในเรื่องการปรับอุตสาหกรรมไทยกับการนวัตกรรม และมีการประชุมเกี่ยวกับกิจกรรมรองรับการเข้ามาลงทุนของกิจการญี่ปุ่นจากนี้ไป ซึ่งได้สะท้อนคลื่นลูกใหม่และโอกาสของอุตสาหกรรมไทยที่ต้องปรับตัวและรองรับในช่วงปีใหม่นี้

ในปีใหม่นี้ ทางสมาคมฯ มีโปรแกรมจัดฉลองครบรอบ 40 ปีของสมาคมฯ ในวันที่ 24 มกราคม 2556 ซึ่งได้เรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านทั้งจากไทยและญี่ปุ่นมาให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นต่อการปรับตัวของอุตสาหกรรมไทยต่อ AEC อันจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนกลยุทธ์ของอุตสาหกรรมไทยในช่วงอนาคตอันใกล้

นอกจากนี้ ทางสมาคมฯ มีโปรแกรมจะจัดทำแผนพัฒนาสมาคมฯ ในช่วง 4 ปีข้างหน้า ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์และมีนาคม เพื่อจะนำแผนพัฒนาดังกล่าวเข้าที่ประชุมใหญ่ในวันที่ 18 พฤษภาคม 2556 พร้อมๆ กับการเลือกตั้งนายกสมาคมและกรรมการบริหารชุดใหม่ ซึ่งท่านสมาชิกที่สนใจเข้าร่วมบริหาร สามารถติดตามกำหนดการรับสมัครได้ต่อไป

ทางสมาคมฯ หวังว่า สมาชิกจะรับทราบและติดตามกิจกรรมและพอใจกับบริการต่างๆ ของสมาคมฯ ดำเนินการในช่วงปีที่ผ่านมาและยินดีรับฟังข้อคิดเห็นต่างๆ จากสมาชิก เพื่อใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาปรับปรุงและขยายบริการให้กับสมาชิกและผู้ประกอบการด้านต่างๆ ทั้งใน เนื้อหาและรูปแบบการให้บริการในปีใหม่นี้และขอแสดงความขอบคุณมาล่วงหน้าด้วย

สุจิต คุนธนกุลวงศ์
เลขานุการ

40^{ปี} ส.ส.ท.

ผลิตความรู้ คู่อุตสาหกรรมไทย

ย้อนเวลากลับไปเมื่อ 40 ปี เมื่อวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2516 สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) หรือ ส.ส.ท. ก่อตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการในฐานะหน่วยงานเอกชน ดำเนินการโดยไม่มุ่งหวังผลกำไร (Not for Profit Organization) ถือกำเนิดขึ้นจากความตั้งใจ มุ่งมั่น ความร่วมมือร่วมใจและความเสียสละทุ่มเท กำลังกายและกำลังใจของกลุ่มผู้ที่เคยไปศึกษาดูงาน ณ ประเทศญี่ปุ่น โดยทุนสมาคมวัฒนธรรมแห่งเอเชีย (ABK) และสมาคมทุนฝึกอบรมเทคนิคโพ้นทะเล (AOTS)

โดยบุคคลที่มีบทบาทอย่างสำคัญในการก่อตั้ง มี 2 ท่าน คือ ฯพณฯ สมหมาย สุนทรerule ประธานคณะกรรมการก่อตั้งและสำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดีจากอาจารย์โฮจิมิ ฮิตึด ประธานกรรมการบริหารสมาคมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (ญี่ปุ่น-ไทย) หรือ JTECS โดยได้รับความช่วยเหลือทางด้านเงินทุนจากกระทรวงการค้าระหว่างประเทศญี่ปุ่น ซึ่งไม่มีพันธะผูกพันใดๆ

จุดเริ่มต้นของ ส.ส.ท. เริ่มจาก ในช่วงทศวรรษ 1960 เกิดสงครามในเวียดนามและประเทศในแถบอินโดจีน ซึ่งเป้าหมายของ

การทำสงครามก็เพื่อที่จะต่อสู้และขับไล่กองทหารของสหรัฐฯ ให้ออกจากภูมิภาคนั้นอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันในประเทศไทยก็มีความรู้ความเข้าใจร่วมกันของนักศึกษาและปัญญาชนต่อภัยที่คุกคามทางเศรษฐกิจของประเทศ กระบวนการต่อต้านสินค้าญี่ปุ่นเริ่มก่อตัวขึ้นและในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก็มีการก่อตั้งชมรมต่อต้านสินค้าญี่ปุ่นขึ้นในต้นปี 2514 จนกลายเป็นความรู้สึกร่วมกันในการเคลื่อนไหวของนักศึกษาควบคู่ไปกับการต่อต้านรัฐบาลเผด็จการทหารภายในประเทศในขณะนั้นและได้มีการเดินขบวนใหญ่ในปี 2517 เพื่อต่อต้านการเดินทางมาเยือนประเทศไทยของ นายทานากะ คาคุเอ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นในขณะนั้น

ท่ามกลางกระแสการต่อต้านประเทศญี่ปุ่นในประเทศไทยได้ทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ หน่วยงานความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจภายในกระทรวงการค้าระหว่างประเทศและอุตสาหกรรมของญี่ปุ่น (Ministry of International Trade and Industry: MITI) จึงมาขอคำปรึกษาหารือจากท่านอาจารย์โฮจิมิ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญทางความรู้ด้านเศรษฐกิจ เป็นที่ยอมรับในหมู่นักคิดทางการศึกษา

เป็นที่ยอมรับของสังคมและเป็นผู้สร้างหอพักเอบีเคและชินเซอิ อันเป็นหอพักเฉพาะสำหรับนักศึกษาต่างชาติ (โดยเฉพาะนักศึกษาจากประเทศไทย) ด้วยจุดมุ่งหมายว่า **“ภายใต้สภาพการที่อารมณืความรู้สึกต่อต้านประเทศญี่ปุ่นที่ครุกรุ่นอยู่เช่นนี้ รัฐบาลญี่ปุ่นสมควรพิจารณาสนับสนุนความร่วมมือทางเศรษฐกิจในระดับภาคเอกชนต่อประเทศไทย...”** แนวคิดในการก่อตั้ง ส.ส.ท. จึงก่อตัวขึ้น ภายใต้ภูมิหลังทางการเมืองในประเทศไทยและความเป็นห่วงกังวลภายในประเทศญี่ปุ่น

จากจุดเริ่มต้นนี้ จึงพัฒนาไปสู่แนวคิดของกิจกรรมความร่วมมือที่มีภาคเอกชนและรัฐบาลญี่ปุ่น ซึ่งเป็นฝ่ายของผู้ให้การสนับสนุนได้รวมตัวกันก่อตั้งเป็น **สมาคมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (ญี่ปุ่น-ไทย) (Japan Thailand Economic Cooperation Society: JTECS)** ในปี 2515 เพื่อทำหน้าที่รวบรวมการสนับสนุนทางการเงินส่งมายังประเทศไทย ขณะเดียวกัน JTECS ก็จะทำหน้าที่ประสานงานเพื่อนำเทคโนโลยีการผลิตและเทคโนโลยีการจัดการใหม่ๆ ตลอดถึงผู้เชี่ยวชาญและตำราเอกสารต่างๆ มาร่วมสนับสนุนกิจกรรมของ **ส.ส.ท. สำหรับฝ่ายไทยนั้นได้มีการก่อตั้งเป็น สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) (Technology Promotion Association (Thailand-Japan): TPA)** ในปี 2516 โดยมีเหล่าบรรดานักศึกษาและผู้ผ่านการฝึกอบรมทางเทคนิคจากญี่ปุ่นเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญ และเป็นฝ่ายรับการสนับสนุนดังกล่าว โดยมีหลักการสำคัญในความร่วมมือระดับเอกชนของไทยและญี่ปุ่นดังนี้

ประการแรก คือ หลักการที่อาจารย์โฮซุมิ ังอิชิ ประธานกรรมการบริหาร สมาคมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (ญี่ปุ่น-ไทย) ได้ยืนยันต่อกระทรวงการต่างประเทศและอุตสาหกรรมว่า **“ฝ่ายญี่ปุ่นจะให้การสนับสนุนทางการเงิน (แก่ฝ่ายไทย) แต่จะไม่เข้าไปสั่งการ (ด้านนโยบายการดำเนินงาน)”** ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของอาจารย์สมหมาย สุนทรกุล กรรมการและผู้จัดการทั่วไป บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ตำแหน่งในขณะนั้น) หลักการสำคัญนี้ประกันความเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเองในการกำหนดนโยบายและแผนการทำงานของสมาคมฯ และช่วยสร้างความเชื่อมั่นต่อนักวิชาการและปัญญาชนไทยได้ว่า ส.ส.ท. มีเจตนารมณ์อย่างแท้จริงในการรับใช้สังคมไทยโดยส่วนรวม ด้วย

ศรัทธาและความเชื่อมั่นดังกล่าว จึงทำให้สมาคมฯ สามารถระดมความร่วมมือจากนักวิชาการ ช่างเทคนิคและวิศวกรภายในประเทศได้อย่างกว้างขวางและเพิ่มพูนมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ประการที่สอง คือ หลักการที่ว่า **“ช่องประสานงาน เพียงช่องเดียว”** ที่กำหนดให้การสนับสนุนทางการเงินและการประสานงานทั้งหมด ต้องผ่านเพียงช่องทางเดียว ช่องทางดังกล่าวคือ **ส.ส.ท. ในประเทศไทย และ JTECS ในประเทศญี่ปุ่น** การกำหนดหลักการดังกล่าวนี้ เป็นการป้องกันการแทรกแซง หรือการสั่งการจากหน่วยงานราชการอื่นๆ ของญี่ปุ่น สำหรับระยะแรกของการทำกิจกรรม หลักการดังกล่าวช่วยให้ ส.ส.ท. สามารถทำงานได้อย่างมีอิสระ มีสมาธิ โดยไม่ต้องวุ่นวายกับความต้องการ หรือการแทรกแซงจากหน่วยงานราชการ หรือสถานทูตญี่ปุ่นในประเทศไทย

ยิ่งกว่านั้น หลักการสำคัญทั้งสองประการได้มีการประกาศออกมาอย่างชัดเจนต่อสาธารณชนอันเป็นการประกาศเปิดเผย เพื่อให้มีการตรวจสอบจากบุคคลภายนอกอย่างกว้างขวางและย้ำความช่วยเหลือของญี่ปุ่นจะต้องเป็นแบบ **“ออกเงินแต่ไม่ออกปาก”** (kane wo dasu ga, kuchi wo dasanai) ซึ่งได้รับการปฏิบัติและรักษามาโดยตลอด กล่าวได้ว่า หลักการสำคัญทั้งสองประการนั้น เป็นเสาเข็มสำคัญในการปูรากฐานที่ดีเพื่อรองรับการเจริญเติบโตของกิจกรรมและความสัมพันธ์ที่ราบรื่นของทั้งสององค์กรมาจนตราប់เท่าทุกวันนี้

จากจุดเริ่มต้นของ ส.ส.ท. ได้เติบโตและพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว จากปีแรกที่เปิดทำการบนชั้น 5 อาคารอ้อจ้อเหลี่ยม มีเจ้า-

หน้าที่เพียง 6 คน เริ่มกิจกรรมด้วยการอบรมสัมมนาด้านเทคโนโลยี แปลตำราเทคโนโลยีจากญี่ปุ่นเป็นไทย ออกวารสาร และเปิดสอน ภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น จนในปัจจุบันมีอาคารสำนักงาน 2 แห่ง คือ อาคาร สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ ณ สุขุมวิท ซอย 29 เป็นสำนักงานและดำเนิน กิจกรรมด้านโรงเรียนภาษาและวัฒนธรรม รวมทั้งสำนักพิมพ์ ส.ส.ท. และอาคารสำนักงาน ซอยพัฒนาการ 18 เป็นศูนย์กลางด้านการฝึกอบรม ศูนย์ทดสอบผลิตภัณฑ์และสิ่งแวดล้อม ศูนย์สอบเทียบเครื่องมือวัดอุตสาหกรรม ศูนย์วิจัยวิจัยและให้คำปรึกษาสถานประกอบการ และการพัฒนาธุรกิจและเทคโนโลยี นอกจากนี้ ในปี 2550 ได้มีการ ต่อยอดกิจกรรมของ ส.ส.ท. ด้วยการขยายบริการในรูปแบบของ สถาบันอุดมศึกษา เพื่อผลิตบัณฑิตและมหาบัณฑิตเฉพาะทางป้อน สู่อุตสาหกรรมโดยตรงภายใต้ชื่อว่า “สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น (Thai Nichi Institute of Technology)”

จากวันนั้นถึงวันนี้ ส.ส.ท. ได้ดำเนินกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ ต่อสังคมและประเทศชาติมาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 40 ปี อาทิ การฝึกอบรม สัมมนาวิชาการต่างๆ ทั้งด้านอุตสาหกรรมและการ จัดการ ตลอดจนวิทยาการใหม่ๆ การจัดทำหนังสือตำราวิชาการ รวมถึงวารสารคุณภาพด้านเทคโนโลยี การบริการด้านการสอบเทียบ ปรึบเทียบเครื่องมือวัดอุตสาหกรรม การอบรมเพื่อสร้างนักวิจัย และ บริการวิจัย ให้คำปรึกษาสถานประกอบการ บริการด้านพัฒนา ธุรกิจและเทคโนโลยี รวมไปถึงโรงเรียนภาษาและวัฒนธรรม ส.ส.ท. ที่เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นไทย จีน อังกฤษ เกาหลี นอกจากนี้ยังมีโครงการ

การพัฒนาคุณภาพด้านต่างๆ โดยได้รับความร่วมมือจากภาครัฐและ ภาคเอกชน ที่ร่วมกันส่งเสริมภาคธุรกิจอุตสาหกรรม จนทำให้ ส.ส.ท. เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางทั้งในวงการธุรกิจและอุตสาหกรรม รวมทั้งหน่วยงานราชการต่างๆ

ปัจจุบัน ส.ส.ท. มีสมาชิกสามัญ ประมาณ 1,400 ราย สมาชิก วิชาสามัญ ประมาณ 2,800 ราย และสมาชิกนิติบุคคลอีกประมาณ 3,000 บริษัท และที่สำคัญ ส.ส.ท. ยังมีนักวิชาการ อาจารย์ในสถาบัน การศึกษาต่างๆ ทั่วประเทศ ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นเครือข่ายที่สำคัญ ร่วมกับ ส.ส.ท. ในการทำกิจกรรม ซึ่งทุกท่านเป็นส่วนสำคัญในการ สร้างคุณประโยชน์ให้แก่ภาคอุตสาหกรรม และสังคมไทย

พลังขับเคลื่อนที่สำคัญของ ส.ส.ท. ก็คือบุคลากร ซึ่งปัจจุบัน มีอยู่ถึง 320 คน นอกจากนี้ยังมีคณะกรรมการบริหาร คณะที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการ คณะกรรมการวิชาการ คณะกรรมการเฉพาะกิจ คณะต่างๆ ที่คอยกำกับนโยบายและคณะวิทยากร ซึ่งส่วนใหญ่ เชื้อเชิญจากภายนอก เพื่อบรรยายในการอบรมสัมมนา สอนภาษา และวัฒนธรรม ตลอดจน เขียน แปลตำรา หรือบทความในวารสาร ต่างๆ โดยทั้งหมดนี้มีวิสัยธรรมมองการณ์ของ ส.ส.ท. ที่ยึดถือเป็นหลัก ปฏิบัติในทุกๆ หน่วยงานของ ส.ส.ท. คือ ความมีอิสระในการทำงาน เพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีความทุ่มเท กำลังกาย กำลังสมอง เพื่อ สร้างสรรค์โดยไม่หวังผลในเชิงธุรกิจ มีจุดยืนที่มั่นคง เพื่อถ่ายทอด เทคโนโลยี เพื่อประโยชน์ของภาคอุตสาหกรรมและของประเทศไทย ให้ทัดเทียมและสามารถแข่งขันบนเวทีโลก

และสำหรับก้าวต่อไป ส.ส.ท. ยืนยันที่จะยึดถือเจตนารมณ์ เดิมในการเป็นผู้ส่งเสริมความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ มาเผยแพร่ และถ่ายทอดให้แก่บุคลากรไทย เพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้าทาง เศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศสืบไป ด้วยวิสัยทัศน์ที่ว่า “ส.ส.ท. มุ่งที่จะเป็นผู้นำในการส่งเสริม สร้าง และเผยแพร่วิทยาการ เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมไทย”

